

Nevarnost transmaščob

KANAL A, 25.03.2015, SVET NA KANALU A, 18.35

GREGOR TREBUŠAK: Zunaj že diši po poletju in kratkih rokavih in če ne prej, je to čas, ko predvsem nežnejši spol začne množično posegati po izdelkih z napisi, manj maščob ali pa celo brez maščob. Ja že sama beseda maščoba nas takoj spomni na nadležne obloge okrog pasu in v glavi prižge alarm: nevarno za zdravje. Pa čeprav v resnici ni vedno tako. Tveganje za nastanek določene bolezni povečujejo samo slabe maščobe oziroma transmaščobe, pravimo jim še nasičene maščobe. Če se v zadnjih 10-letih prepovedujejo po državah po svetu, pa jih je v Sloveniji in na Balkanu, po raziskavah, v zadnjih dveh letih veliko več. zakaj?

TJAŠA PETRIČ: Boljši okus, daljši rok trajanja, cenejši proizvod. To je druga plat transmaščob, pri tem pa hitro pozabimo na vlogo ubijalca.

IGOR PRAVST (Inštitut za nutricionistiko): Uživanje 54 gramov transmaščob dnevno, poveča tveganje za srčno žilne bolezni za približno 20 %.

PETRIČ: Steen Stander, predsednik danskega nutricionističnega sveta, leta 2006 javno predstavil študijo posledic transmaščob. Najbolj problematična proizvajalca hitre hrane pa Kentucky Fried Chicken in McDonalds. Slednji se je že čez pol leta odpovedal tem maščobam, Kentucky Fried Chicken pa je sklical novinarsko konferenco z isto zaobljubo, le pol ure za njim.

STEEN STENDER (UKC København): Nekaj let nazaj so transmaščobe izginile iz Evrope, ampak potem sem našel en paket, ki je bil izdelan na Balkanu, na Hrvaškem.

PETRIČ: Lotil se je raziskave in leta 2012 odkril veliko predpakiranih piškotov in vafeljev z veliko koncentracijo transmaščob, čez dve leti pa, da se je število teh produktov v izbranih trgovinah potrojilo.

STENDER: 15 od 53 izdelkov je bilo narejenih na Hrvaškem, 15 v Srbiji in 10 v BiH, zelo malo v Sloveniji. Ker živite tu spodaj, bi morali imeti vi hipoteze, ali je zato, ker imate finančno krizo in gre za poceni hrano, torej veliko ljudi kupuje poceni hrano.

PETRIČ: Leta 2003 je postala Danska prva država, ki je prepovedala transmaščobe.

STENDER: (ni prevoda)

PETRIČ: Pri nas pa naj bi Evropska komisija že decembra lani izdala poročilo in ukrep, a do tega še ni prišlo.

MARJETA RECEK (Ministrstvo za zdravje): Pričakujemo in upamo, da bo Evropska komisija sprejela ukrepe prepovedi za celotno območje Evropske unije.

PETRIČ: No dokler so transmaščobe pri nas še vedno dosegljive, smo pa lahko sami pozorni na to kaj kupujemo. Transmaščobe so pri nas označene kot hidrogenirane rastlinske maščobe.